

KOVA.

Savaitinis darbininku laikraštis.

Nr. 18.

PHILADELPHIA. PA. 15 Rugsėjo (September) 1905 m.

Metas I.

Varžymas žmogaus tiesų laisvoje Amerikoje.

Kapitalistų laikraščiai nė neurbtelėjo apie tai, kaip įvairiuose Jungtinių Valstybių miestuose valdžios įnyko persekioji socializmas. Niekas iš abazo pasidavėlių kapitalui neužsiminė, kaip begėdiškai policija laužo konstituciją. Nuo Atlanto iki Tykiojo vandenynų policija darbuojasi išsijuosusi: nedaleidžia rinktis ant gatvių, areštuoja ir sodina kalėjimėna socialistų kalbėtojus, pasmerkia juos mokėti pinigines bausmes. Už ką? Už tai, kad tie žmonės renkasi spręsti savo reikalus, kad jie tariasi, kaip nusikratyt bai-ų kapitalistų jungą. Už tai apkalina kalbėtojus, kad jie kalba į žmones ne per dolerio skylę. Kas kalba už savo reikalus, tą sodina kalinė! Kas kalba už reikalus kapitalistų – apmoka dolieriais! Areštuoja socialistus New-Yorke ir Kansuose ir Kalifornijoje ir Chicagoje ir... visur. Visur, kur tik užsiekia žvaigždėtai-ramas vėlukas – vėlukas „laisvos“ Amerikos, kur konstitucija garantuoja pilną žmogui laisvę – kalbėti, rašyti ir veikti. Argi ne navatna? Argi tai ne baisu, podraug? Argi tas negali privesti tokios šalies valstiečių prie masyviškų atsispyrimų, prie apgyuimo savo tiesų?...

Gerai neseniai Kansose pasakė oratorius Croal; tai buvo išsprudę žodžiai iš gilumo dušios, žodžiai baisiai įžeisto žmogaus, smerkiamo neteisėbių pagairės (stichijos) į bedugnę... „Revoliucija!“ – jis šaukė į minią klausytojų ant gatvės. – „Yra tai šventa tiesa. Nėra tokios vietos mūsų konstitucijoje, kuri atimtų žmogui tiesą pakelti revolucijos papartį, kada jis jaučiasi sutraiskomas. Iš tikrųjų, tai yra šventa tiesa, patvirtinta deklaracijoje (apša kime) neprigulmybės. Revoliucija! Ji yra pašventinta per žydų moteriškę, kuri Bethulijos klonyje nurentė (Juditha Holofernui) tyronui nuo pečių galvą ir išliuosavo savo gim-

uę iš nelaisvės. Mets į metą susirenka mergaitės į banguojančius pakraščius ežero Lucernos (Szevicarijoje) ir gieda savo pratėvių giesmes ant paminėjimo ir pagarbės Vilio Telliaus, kurs kovojo už kantonų liuosybę. Revoliucija! Tai buvo atsišaukimas mūsų pratėvių, kuomet jie buvo trėškiami prie žemes per tirapijos leteną. Linksmi jie guldė galvas, su vilčia, kad mėš busime liuosi. Revoliucija! Sziądien teipgi yra revoliucija. Darbininkas turi pakilt ir atsiimt kas jam priguli. Visas jo triuso vaisius turi prigulēt tik jam, o ne lobintų, kurie uė trupučiu neprisidėjo prie atsirdymo ant svieto turtų...”

Kasgi nepritar tam šauksmui išskaudėjusioi krutinės? Kasgi drįs užginčyti tų žodžių teisingumui? Kasgi nepamislis, kaip yra biaurom daiktu uždrausti žmogui ką nori kalbėti, išreikšti savo skaudėjimus? Kas nepripažįs tiesų pripaustam žmogui jieškot palengvinimų, pataisymų savo busenos, pagerinimų savo sąlygų?

Bet yra tokie, kurie skersai kelią prie tų klausymų perdeda kardą. Ar gali kas įtikėt, kad čion Amerikoje atsikartotų tokios įtrigos, kokios yra vartojamos tik Rosijoje? Daleiskim kad ir tokie šposai: kada socialistai laiko ant gatvių prakalbas, tai šnipai įlenka minion ir bando įkišti į žmonių kišenės kokį ginklą. Jeigu tas nusiduoda, tai randasi policijai geriausi priekabė areštuoti burius žmonių, dėlei susekimo susirinkimo „ginkluotų anarki-tų“!... [Apšaukia už ardytojus tvarkos, vaiko nuo visai atžulnių vietų, valydami „praeviams kelią“, kur nė šuo nebėga. Tuomtarpu teip vad. „salaveišiai“ (Salvation Army), metodiškai, episkopalai, visoki pardavinėtojai sugedusių tavorų, monininkai ir kapitalistų rėksniai visur turi užkimsę gatvių kryžkeles, negalima ne tik praeiti, bet ir pravažiuoti – ir jiems nieks nieko nesa-

ko!]
Nėraštuoja prigavikų, bet tuos, kurie spiriasi, nesiduoda prigauti. Ir tuomi pa-

sirodo, keno rankose valdžia. „Padėkim, – kalba aukščiau privestas oratorius – kad žmogus Kansuose netėko darbo nė pinigų ir išėjo kur jieškoti darbo į apygardas Missouri. Jis beeidamas nuplėšė padus. Kada jis pribuna į vietą, jį areštuoja ir nubaudžia už nuplėšimą vieške-lio. Jį išsiunčia už bausmę skaldyti uolas. Rodos jam pritinka tiek išskaldyt uolų, kiek jis nuplėšė beeidamas. Gali but kad vienas trinktelėjimas kujo jį išliuosuos. Bet ne, jis turi ten dirbt ir dirbt uolynėje, nes kapitalistų kliasa sako, jog jis privalo tą daryt. Tokie yra įstatymai, kurius daro ir tobulina kaip republikonai teip ir demokratai... – Ką darė šitie seni metafiziški fosiliai (iškasti iš žemių daiktai) Portsmouthe? Jie vaidijosi už tą, kas jiems nepriklauso. Jie vaidijosi už tiesas išnaudot darbininkus. Kokias tiesas jie turėjo valgyt ten riebius ir skanius pietus, o mėš jų neturim? Tie seni fosiliai kriūša žmoniją prie žemės ir neduoda apie nieką laisvai mislyt. Kas tai yra darbininkai jiems?... Juo ilgiau aristokratija nieko neveikia, tuom ji laiko save garbingesne. Tie kurie sėdi ant viršunės žmonijos, jie yra tik vieną žingsnį nužengę nuo barbarizmo. Jų bevovos yra dar dykos. Ruzveltas seilė varvina ant medžioklių Rocky kalnyuose. Anglijos aristokratai turi stirnų gojelius, kur užėjus nori nueina ir užmuša keletą žverelių. Smaguriai tinginių kliasos yra užmušinėjimuose. Bet ta kliasa yra mums pavojinga...”

Teip, brolau. Ji yra labai pavojinga. Jeigu žmogus įsidreskia koją. Jam skauda. Jeigu jam nutraukia ranką ar koją – visi apgailauna nelaimingąjį. Jeigu krisdamas užsimuša – rašo į laikraščius. Bet ką galime mėš padaryti, kada mums ta kliasa liepia eiti išsimušti vieni kitus – dešimtimis, šimtais, tukstančiais, dešimtimis ir šimtais tukstančių!?

Nuverskime tą kliasą nuo galybės. Dienoje rinkimų esti visa galybė mūsų rankose. Neparduokime jos už kruviną dolierį, už stiklą alaus ar kokius nors

pažadus. Išrinkime valdovus iš savo klasių, ir nebus kitos klasios. Pakol to nepadarysme – mes esame vergai; vergai, nežiurint į kapitalizmo samdinių kaukumus apie žydinčią laisvę. Žvaigždėtai raišius vėlukas tada mus pridengs švelnia malonia globa ir liausis buvęs mums ežio skuros skranda.

Valstietis

Zinios iš Lietuvos.

Joniškis, Kauno gub. – (Ištrauka iš laiško.) 30-tą liepos (n.s.) Joniškij buvo didelė demonstracija. Buvo atvykę trys agitatoriai, kurie vaikščiojo gatvėmis iškėlę raudoną vėliavą ir laikė sustodami kalbas, nurodydami kad reikia pagerint darbininkų buvį ir kad nereikia car. Potam ėmė bert proklamacijas, kurias minia žmonių supuolė rinkti.

Tuomtarpu valsčiaus raštinėje buvo kazi keno užkviesti dragunai. Prasidėjus demonstracijoms, atknapsėjo raiti ir girti dragunai, su tikslu išskirstyti minią. Pamatę atjojant dragunus, keletas žmonių išpuolė iš šventoriaus ir viens paleido pirmutiniam arkliui į kojas baslį. Arklys suklupo ir dragunas nusirito, kurį žmonės sučiupę įnyko talžyt. Kiti dragunai puolėsi savo draugą ginti, bet ir tie kupeton suvirto ir tą patį sukiko, ką ir jų draugas: mušė juos žmonės su vėzdais, daužė su akmenimis ir plytomis, kas kuom sukludė. Raitelių aficerius užkamandavojo šaut ir paleido du gaistu – vieną varpinyčion, o kitą tiesiai bažnyčion, kur užmušė 4-rias ypatas! – Tokie dalykai dedasi mūsų tėvynėj, kur demokratų apdainuota ir caro duota liuosybė vieši! – Užmuštuosius žmonės laidojo su didžiausia iškilmė. Kunigas sakė pamokslą. Bet jo pamokslas visai nublanksta, prieš tą, kurį pasakė ant žuvusiųjų kapo socialistai; kada jie laikė atsisveikinimo su žuvusiais kalbas, tai apsiplėdė sąsaramis didis ir mažas. Laidotuvės brangiai kaštavo; socialistai juos laidojo savo lėšomis, už tai, kad dėlei jų priezasties nuo caro budelių mirtį gavo.

23 liepos Kamaro dvaruose iškilo streikai. Jie trunkėsi čielą savaitę ir tapo laimėti: pridejo ponas žėdnam darbininkui po 5 pados rugių, 5 – kviečių, 2 – žirnių, – viso javų apie 20 pudų ir po keletą rublių pinigais. Tų dvarų darbininkai nenorėjo pamesti dirbti, bet atėjo buriat streikių iš kitų dvarų ir varo privertė sustreikuoti. Streikams davė akstiną pribuvęs vienas agitatorius. Buvo išdalinta socialistiškų raštų ir lapelių. Aš juos perskaičiau darbininkams

lauke, o agitatorius – daržinėj, kur mes visi gulėdavom naktį. Buvo čion net 3 kareiviai (jie kasmet yra atleidžiami į dvarus, vasaros laike uždarbiant), kurie dikčiai mums prigelbėjo išlaimėti streiką. Mat tui iš mūsų bailesnių darbininkų, išgirdę kad čia kas nors rengiasi prieš ponus ir valdžią, norėjo bėgti ir pranešti ponui; bet kareiviai jiems gerai su kumstimis prigruomojo, ir tokiu budu judošelių nebeatsirado. Dabar visi džiaugiasi daugiau gavę algos. Abelnai, su pavasario priedu, darbininkai gaus algos daugiau apie 30 rublių.

Streikai buvo labai dailiai vedami. Budavo susirinkti iš keleto dvarų apie tukstantį ar daugiau darbininkų, sueina ant dvaro kiemo, iššaukia dvaro rėdytojų ir perskaito jam savo reikalavimus, rintai ir trumpai pasakydami, jog neis prie darbo, kol tas ir tas nebus išpildyta. Rėdytojui nepalikdavo nieko kito, kaip tik sutikti, arba pralošti tokį brangų darbymetės laiką. Ir sutikdavo. Nors slapčiai trūsėsi visoki pono agentai ir policija, jieškodami agitatorių ir „kurstytojų“. Sykį vienok agitatorius butų pakliuvęs į jų nagus, jeigu mes, darbininkai, nebūtum gerai jo užslėpę Gruzdčiuose. – Pasisaigaus streikams visi, kas po kiek galėjom, sumetėm ant darbinikiškų raštų 5 rublius ir išleidom agitatorių su gražia padėka. Streikai rods menki – dyvo nėra, nes beveik tik du buvo jo geri vedėjai, bet visgi jie nenuėjo veltui ir parodė darbininkams kelią prie įvykdymo savo reikalų...

Kitas korespondentas štai ką rašo iš tos pačios apygardos: – Joniškij, ant kapų koplyčioj, per atlaidines šv. Jono pirmą kartą jau ni vaikai padarė nedidelę demonstraciją ir išbėrė daug atsisaukimų, šaukdami: „šalin caro valdžią! šalin policiją!“ „ura!“. Žmonės atsisaukimus godžiai susrankiojo ir revoliucijines dainas da nuodami išsiskirstė.

3 liepos, nedėdienj, povisam iš bažnyčios einant, ant turgavietės didelis burys žmonių iškėlė raudoną vėliavą ir buvo sakyta ilga prakalba; ta visa minia padarė eiseną (procesiją) po visą miestelį, nuėjo iki garinio maluno ir pasakė jo užvaizdoms, kad butų padidinta darbininkų alga. Vaikščiojo revoliucijines dainas dainuodami, šaudė iš revolverių, barstė atsisaukimus ir po keletą kartų sustodami sakė prakalbas. Viskas tas gražiai užsibaigė.

Bet tas viskas labai nepatiko Joniško policijai, kuri jau kitąsyk to laukdama prisirengė savotiškai demonstrantus pasitikti. Ir štai kaip atstiko. 17 liepos, nedėdienj, bažnyčioje sumai pasibai-

gus, susirinko ant turgavietės burys susipratusių žmonių, pakėlė raudoną vėliavą ir prasidėjo prakalbos. Szit, tuoj išlindo iš užkampio burys maskolių dragunų! (Sako, kad juos parsikvietęs antstolis [pristavas] ir nugirdęs). Tie tuoj puolė raiti ant žmonių. Žmonės ėmė mėtyt plytgaliais ir sudavė jų viršininkui į žandą. Tas nuo to pasiuo ir liepė žmones šaut. Demonstrantai išsisklaidė. Tas liepė šaut į atvirą bažnyčią, per duris. Paleido du gaistu ir užmušė du ant vietos – vyrišką ir moterišką, o du nuo žaizdos ant rytojaus pasimirė. Daugumą sužeistų nuvezė pas daktarus. Iš viso ešą 12 – nušautų ir pašautų. (Sako, jog šuiviai kliuvę net į altorių ir atvažiuosii vyskupas bei valdžios kas-nors apžiūrėti bažnyčios.) Pamaldų dabar Joniško bažnyčioj nebėsa. – laiką jas „Kalnelio“ kapų koplyčioj.

Vėliaus pradejo žmonės šnekėti, jog prie tų visų žvėriškų plianų, – šaudymo į žmones ir bažnyčion, ešąs prasidėjęs ir vietinis klebonas Szaučiuonas; juodu su antstoliu buvę tą sumanę ir abudu nugirdę dragunus. 23 liepos buk Zagarėj buvęs to atsitikimo tardymas, kur buk sužinota, jog 15 kareivių šovė, o 9 nėšė. Katruos nubaus, ar šavusius ar nešavusius, nežinia. Greičiau nubaus pakutinius, nes jie mat prasižengė prieš aficerių, nors jie buvo paklausę balso savo sąžinės ir pagailo savo brolių žmonių bei prisidingėjo sušmeižti dievo namų.

Mataus – kas?

Kailiadirbių streikas Vilniuje*)

Pradžioj liepos prasidėjo visutinas kailiadirbių ir garborių streikas. Jį veda Liet. SDP., žydų Bundas ir rusų SDDP. (pastaroji atsirado neseniai, daugiausiai prie jos šliejos žydai darbininkai, dabar vilioja dar gi ir lietuvius).

Koks darbininkų padėjimas ir kokiu streiko klotis matyt iš atsisaukimų, čionai pridėtu.

I. Kuo pirmiaus buvo paleista atsisaukimas, išguldas kailiadirbių reikalavimus –

Mūsų reikalavimai t)

1. 8 valandų darbo diena.
2. Pakėlimas algos ant 25 kap. nuo rublio.
3. Už streiką niekas negali nukentėti.
4. Pilnas užmokėjimas už streiko laiką.
5. Gydytojo pagalba mums patiemam mūsų šeimynoms.
6. Laike ligos už pirmą mėnesį pilnas užmokesnis, toliaus gi – pusė.

*) Prisiūta iš „D.B.“ redakcijos. – Red.

t) Spaudinta lenkiškai, Vilniaje, 350 egz.

7. Szvelnus apsiėjimas su mumis.

8. Niekas negali buti prašalintas iš pabriko be darbininkų sutikimo.

9. Zapsarsčikams (1 R.) netreibuoti (1 R.) šventadieniais, o jeigu tasai bus reikalinga, tai turi but atskiras užmokestis.

10. Darbininkai, dirbanti per streiką (parkos R.), turi but prašalinti.

11. Išmokėjimas: krikščionims subatomis, žydams pėtnyčioj.

Kailiadirbiu Komitetas

Liet. Soc. Dem. Partijos.

Liepos, 1905.

II. Streikas buvo visutinas. Valdžia, pabirkantai išsigando. Kaip ėjos, matyt iš antro atsišaukimo —

Į STREIKUOJANČIUS VILNIAUS KAILIADIRBIUS †)

Streikas prasidėjo. Nuo pat pradžios caro valdžia stato mums kliutis. Neužsi- puola atvirai, bet prašant savininkams kaikuriose garboringėse pastatė karumė- nę ir policiją; jos bernai visi sujudo, šni- pinėja apie mus nuolatos ir vartoja viso- kius pragumus, kad mus išardyti ir ap- silpninti.

Draugai! Jūsų neišgązdys nė policijos nė šnipų sekiojimas, kapitalistų užsipul- dinėjimas iš pasaly. Jūs palaikysite sil- puosius ir svyruojančius jūsų tarpe. Ir atminkite, draugai, jog tiktai tuomet į- gysime, ko norime, jeigu visi laikysimės iš vien, jeigu kiekvienas reikalui esant mokės paaukauti save visumenės labui. Draugai! Caro valdžia šiandiena, kaip ir visumet, palaiko kapitalistų pusę ir tik jiems užsiminus tuojau siunčia ant mūsų kareivius. Ar iš to nėra aišku, jog geres- nei klotei kovos dėlei geresnio gyvenimo mums reikalinga yra laisvė susirinkimu, laisvė žodžio ir spaudos, idant galėtume atvirai rokuotis apie mūsų reikalus. Ar nėra aišku, jog mums yra reikalingi to- kie įstatymai, kurie mus apgintų nuo iš- naudotojų godumo. Bet kol ant mūsų viešpatauja činauninkų, lupikų, vagių, budelių gauja, mės ty tiesų ir tų laisvių nematysme. Mės netikime viliugiugiams caro ir jo niekšiškių bernų prizadams, nes mės dar atmenam gerai atsitikimus 9-to sausio Petrapilėje, kuomėt minia ra- mių darbininkų ėjo prie caro mindauda- mi išklausti jų vargus ir sulaukė tik kulkas ir kančiukus kaipo atsakymą. Ant mūsų prašymų valdžia atsako dar- bininkų kraujo praliejimu. Tai toks jo rupinimasis mūsų reikalais.

Draugai! Mums reikia neprašyti, bet reikalauti. Tą suprato jau Petrapilės darbininkai, tą supranta jau visų tautų darbininkai po caru. Tiktai bendromis

spėkomis nuvertę caro valdžią visos tau- tos rusų valstybėj įgys laisvę ir įves pas savę respubliką. Tuomet visi Lietuvos gyventojai visutinu, lygiu, slaptu ir be- tarpiniu balsavimu — be skirtumo tiky- bų, tautų ir lyties, išrinks savo deputa- tus į Vilniaus Seimą, kuris įvykys demo- kratišką tvarką Lietuvoj, laisvai suside- rinusioj su kaimynais į federuotą repu- bliką. Tuomet įgysime tas tiesas ir lais- ves, kurios tolesniai leis darbininkams kovoti atvirai ir su didesniu pasisekimu dėlei pagerinimo savo buvio, dėlei išgel- bėjimo darbininkų kliasos iš kapitalistų nagų, dėlei įvykinimo socializmo tvar- kos, dėlei viso svieto darbininkų broly- tės.

Taigi kovon, draugai! Dabartinis streikas bus bandymu mūsų spėkų, mų- sų kantrybės, mūsų darbininkų vieny- bės.

Lai gyvuoja streikas! Šalin caras! Lai gyvuoja revoliucija! Lai gyvuoja socializmas!

Vilniaus darbininku Komitetas

Lietuvos Soc. Dem. Partijos.

Vilniuje, 14 liepos, 1905.

(*Toliaus bus*)

Politiška peržvalga.

Ant Kaukazo caro valdžia vėla pradė- jo taisyti skerdynes. Jau antra sąvaitė Bakų mieste verda kruvinos muštynės tarpe totorių ir armėnų, kurių darbams iš pradžių protegavo, o dabar po prie- danga malšymo suirutės, dangina Kau- kazan karumėnę ir iš kanuolių šaudo į besimušančius supiudytus kaukaziečius. Kadangi tuose yra dalis ir revoliucijinio judėjimo, tai valdžia nori, surengusi pra- manytus ermyderius, išžudyti nenura- mas ir duoti baisų pamokinimą kitėms miestams, kur teipgi maištų dvasė tebe- vieši.

2500 buvusių pasiiausėlių jureivių nuo laivų: „G. Pobiedonosec“, „Prut“, „Vecha“ ir „Ekaterina II“ iškėlė dabar Odeson nuo Juodųjų marių laivyno, ku- riuos išdalys smulkiais bureliais po Ode- sos karišką aprinkį, o paskiaus juos iš- gabendys į Siberijos pulkus.

Tokijoje, Japonijos didpilėj, iškilo ru- stų sumišimai. Žmonės labai įniršę ant savo valdžios už atidavimą Rosijai Sa- chalino ir kitų apygardų, kurios japonų krauju šimet buvo nupirktos. 6 ir 7 rgs. sumišimai buvo pasiekę labai gresmų sto- vį, teip kad visas Tokio tapė apšauktas ant myrio tiesų. Apie 500 imtynėse su karumėne žmonių sužeistų ir keliolika užmuštų.

Peršvilpusi baisi karės rykštė šiadien persistato tokiam pavydale: Pirmas jos smugis tapė ištiktas 4 vas. 1904, kuomet japonų laivynas užpuolė ant rusų Porte

Arthuro. Traukėsi visa karė 527 dienas, prekiavo du milijardu dolierių Rosijai ir pusanthro milijardo Japonijai. Apskaito- ma vidutiniškai dingusių rusų apie 420 000 ir 170.000 japonų; kariškų laivų Rosija neteko 73-jų ir 12-kos Japonija.

Kynai Amerikos tavorus tebeboiko- tuoja. Tulose vietose pati valdžia priver- tē pirklus pasirašyti, kad jokių Ameri- kos tavorų nepirkty.

Vokietijoje labai platinasi kaliera. Ypatingai dabar ji siaučia ant upės Veichsel, vakariniuose Prusuose.

Anglija su Japonija padarė slaptą są- ryšį: ginti savitarpiai reikalus azijinės mugės, o teipgi prigelbėti karėje, jeigu katroji su kuom susipeštų.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Vilniuje ketina išeiti naujas laikra- štis — „Lietuvių Tauta“, kurį išleidinės: gerai žinomas lietuvis-patrijotas — Dr. J. Basanavychius ir M. Dovoina-Silvestraitis. Laikraštis, kaip ir jo vardas atrodo, bus pašvėstas istoriškai-etnografiškiems Lie- tuvos ištyrinėjimams.

¶ Wilkes Barreje, Pa., neperseniai buvo didelis triukšmas. Mat buvo laiko- ma „Susivienijimo katalikų blaivininkų Amerikoje“ konvencija, į kurią pribuvo apie keliolika tukstančių tos draugijos narių, teipgi kardinolas Gibbon, prez- identas Ruzvelt, anglekasių prez. Mičel ir garsus Philadelphijos majoras Wea- ver. Apsergėjimui prezidento ypotos pri- buvo gaujos slaptos policijos iš Vašing- tono, New Yorko, Philadelphijos, Scran- tono, Pittsburgo ir Bufalio (o dar mėš juokiamės iš atsargumo caro keliaujant). Valdovai bažnyčios, šalies ir darbo laikė 10 rugp. kalbas, kurias saldino visokiais gražiais žodžiais ir prizadais darbinin- kams, o šie plojo ir bliovė veršio džiaug- smu. Prez. Ruzvelt, zinodamas kad šio- se apeliinkėse anglekasiai beveik visi yra unijistai, užgrajino ir jis tokia dūdele, aut kokio vežimo atsisėdo: pasisakė, kad ir jis esąs unijistas (priklausąs prie inzi- nierų unijos) ir labai simpatizuojęs uni- jomis. Kadangi ten buvo minia suside- danti iš kvailų ir tamsių žmonių, kurie neskaito laikraščių ir nemato kaip Ruz- velt praktikoje elgiasi unijų linkui, tai ji ant prezidento pagyrų krykštė ir try- pė, rodos kad čia pramuš žemę ir nueis visi, draug su veidmainiais politikieriais skradžiai. Tas vienok neatsitiko ir gavo laiką išsiplepėti visi žmonijos „vadovai“; nueidami į lovas, gardžiai pasivaišinę, saldžiai užmigo su įspudžiais, kad, anot Hayes, „asilai tebėra dar ant stipro pa- vadžio“. Jų miegą dar pasmagino ir popiežiaus atsiųstas konvencijon „tėvis-

†) Lenkiškai oktografuota.

„KOVA“

Lietuvių Darbininkų Laikraštis.

„KOVA“ išleista kas penktą dieną.

Kaštuoja ant metų \$2.00

ant pusės metų — \$1.00

ant 3 mėnesių — 50 c.

Europos — \$2.50.

Visokiuose susinesizmuose turi but adresuojama žiaip:

„Kova“

412 Siegel St.,

Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Syktis už colį — 50 c.

Mėnuo už colį — \$1.00.

Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 412 Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50

One inch one month \$1.00

One inch one year \$10.00

Subscription rates;

One year \$2.00

Six months \$1.00

Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“

412 Siegel Str.,

Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905, at the post office at Philadelphia, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

kas palaiminimas”...

¶ Chicagoje susitvėrė lietuvių prekininkų korporacija, p.v. „Žvaigždė“. Jos siekis — patraukti lietuvius prie vertelgybės steigiant pirkinų krautuves. — Iš tos pusės žiurint tikslas gana gražus ir vertas kad kiti lietuviai imtų sekti chigagiečių pėdomis ir tvirtų panašias prekybos draugoves. Bet tuli „Žvaigždės“ sąnariai yra matyt per daug dar neapsitašę nuo barbarinių gadynių „patrijotizmo“, kaip matome iš straipsnio „Kataliko“ 31 n. tilpusio, kur p. J. P. augštus siekinius „Ž-dės“ sulygino su anglais besigriaujančiais Indijon, perkančiais savo krauju žemę burų Afrikoje ir t. t., vis kad (goziant krauju iš kitų nekaltų tautų) pakelti savo tautos pramonę ir gerovę. Girdi, „kas nekovoja, tas pats žus kovoje už buvį.“ Tokie principai, lipimo silpnesniam ant sprando ir išsiteisinimai, jog silpnesnis visumet turi žuti, jau tveria nuo amžių ir naujos gadynės dvasės su tokiais principais kovoja, vesdama žmonių prie tokios tvarkos, kur visi

gaus lygią progą ant svieto gražiai gyventi, nenardant silpnesnių kraujuosna. Vertėtų kad ir „Ž-dė“ eitų tuom keliu. O gal ji tuom ir eina? Gal tik įgaliuotaisai jos J. P. nesuprato savo korporacijos dvasės?...

¶ „Vien. Liet.“ 31-am nr. patalpino pranešimą iš Lietuvos apie besitveriančius tenai teip vad. „kerštinčių pulkelius“, kurie užsidavė sau tikslą galabinti blogos valdžios nedorus tarnus. Tie kerštinčiai podraug šaukiasi prie lietuvių amerikiečių paremti juos pinigais, nes jie mat iš jokios politiškos partijos sau paramos negauna, varo terorą vien tik iš savo inicijatyvos. Jau sako keli Lietuvos nevydonai esą paragavę kerštinčių rąkos... Aukas jie buvo nurodę siųst „V. L.“ redakcijon, bet ši 32-ame num. nuo tų aukų priėmimo jau atsaisako, motyvuodamos, kad teroras praktikoje yra nuo visų peikiamas. — Kaip ten būtų su tuom išvedimu, kaip ne, tai kitas klausimas. Bet kerštinčiai biskį pavirš pamislį padarė, įgaliuodami užrubežinius brolius rinkti sau aukas ir viešai garsindami tą. Jie neprisiminė, kad jiems ir jų bendrams, Amerikoje toks pat pavojus grumoja, kaip kad ir Lietuvoje. Czia kunigėliai ir iš nekaltų žmonių nukala „anarkistus“ ir skundžia valdžioms, o jau tokios progos įkasti „bedievių“ jie nepraleistų už kažką ant svieto. Kerštinčiai turi surast kitus kelius, nes ir jie patįs pripažįsta, kad turi veikt didžiausioj slapytbėje.

¶ Gavome iš Westvilles, Ill., tokį laiškėlį, kurį perskaitę negalime susilaikyti nepalpinę jo „Kovoje“, kad parodyti skaitytojams, jog dievobaimingi ir trokštanti kitiems išganymo dušios žmonės dar iš mūsų tarpo neišnyko. Rašo šėip (talpiname gryniam originale): — „Westville, Ill., august 9. 1905. raszita grometa Godotini brolei Kowos izsleistoje, praneszu szamy kartu, kad asz aplaikiau keleta nomeriu Jusu laikraszte, ir wisus nodalei parskaicezu, Ale nie wienamy neradau naudingu pamokinimu, kaip kitosie laikraszcziosy kad ira, Asz nežinau nuo ko tas peina, Ar nu redaktoreus, patis, ar nu jo tarnu szliupu waiku ir naikintoju SZ. kat. tikiejima, Nepadariste menkas dulkes nieka, neisznaikinste Kataliku, nei Popieziu, neigalieste Sgraute uolos Ant kurios stowe kataliku barzanicze, greicuzs nugrimste staty i Zemy ir atsydurste pragaro dugny ne kaip izsznaikinste kataliku wiera, kad esy redaktoriumy, Ar butumy Židas ar liuteris, ar szliuptarnis niekados neuskabyniek Ant tikiejima tiesu, kurios ira istatitas nuo paties Diawa.

Antras punktas, rinkte pinigus Ant

rewaliucyjoniczių, arba ginte tiwiewe, Jums nieka sutajs sawo papiereis nepadariste, galet parpliszte lig ausu beriekdamy, kad tokes geras buvo redaktorius reikeje ginte tiwiewe, newaziute i Amerika, butumy wiskan antraių, apsuksis, delko sprukai uodega isispraudis, dabar mandrus kitus kurstite. isimanis koks dzukas izsleidyniete kokie niekam newerta gazetपालaiky neturiedams koku žiniu talpintc, Popiezei toki OK jums tarnai SZetona užperiet welnei, parasz L.Ž.“... — Kiek baimės tam žmogeliui „Kova“ įvar! Su kokiu įnirtimu jis pildo „bažnyčios“ prisakymus — išliedamas prakeikimų sruatas ant tų žmonių, kurie pasiūvenčia kovai prieš jį paties tamsybę ir baisų nupuolimą! Bet nėra ko dyvitis. Jeigu toks žmogelis būtų tik 52 sykiu per metą aplaukęs bažnyčią, tai ir tai galėjo jau išmokti to, ką išliejo ant tos popierėles. O kadagi jis vaikštinėja jon nuo daugelio metų, kur girdi mokiant vieno ir to paties — keikti mokslą ir raštus, tai galėtų net ir kitų mokintojum tapti. Reikia tik perskaityti kun. Vizgirdos pamokslą (žr. „V-bės“ 36 n.), kur tas tėvelis štai kaip išpludo bažnyčioje skaitytojus „Vienybės“ ir kitų bedieviškų raštų: — „Kad jos (V-bės) išleistojai, rašytojai ir skaitytojai saulės nematyto! Kad jie šliaužiotų po žemę, kaip baisiausi sutvėrimai! Kad jie pasiustų! Kad jie eitų staugdami per kalnus, akmenis ir niekad nestuotų! Kad jie akmenis griaužtų! Kad jie galvoms akmenis trunkytų!...“ — Paaantriname jog seminarijos auklėtiniai. tokio mokslo perlais puošdami savo protą nieko dresnio ir negali išmokinti mūsų žmonių, kaip tik padaro juos doriškus žlibius, bijančius kritikos ir šviesos.

¶ Tapo atspaudinti mokesčių lapeliai, kuriuos Cent. finansų Sekretorius išsiuntinės visoms kuopoms LSPA. Jeigu kurios kuopelės yra permainę savo komitetus arba jų adresus, tai tepriuduoda naujuosius adresus Centr. fin. Sekr. — d-gū S. Grybauckui (60 Dayton ave., Passaic, N.J.)

¶ Philadelphiajios socialistų kuopa pradė inicijatyvą sukviesti visų vietinių draugysčių atstovus ir sutverti vietinį revoliucijinį komitetą. Sumanymas dailei įvyko. Komitetas tapo sutvertas, į kurį įėjo ypatos iš visokių nuomonių ir pažiūrų: pirmsėdžiū išrinktas, K. Velykis jo pavaduotoju, M. Velykis; sek. susisėsimų, J. Rukevyčius; sek. finansų, J. L. Koševyčius; kasierius, V. Skaržinskas; patarėjai: J. Butkus ir M. Paznokiūtė. Atspauti rinkimui aukų lapeliai ir reikia tikėtis darbas eis labai pasekmingai.

Tik eikim pirmyn!

— Raudonas vėluos puren', plavėsuoja
Gyvenimo rankose stiprios! —
Mėnia aktrūdių traukia, visus kovon šaukia
I kovą už laisvą bėnaos.

„I kovą! Pirmyn!“ Męs karštai atsišaukiame,
Te nudūdena balsų aidai
Mus šaukimo, it griausmas galingo perkūno,
Ir skleidžiasi po svietą plačiai.

„I kovą! už gyvastį, ateitį, šviesą —
Kaip aušrą užtekantių rytų;
Už naują surėdymą, tvarką ir tiesą,
Už laimę žmonelių nusikraustų!“

Tegul gi iškūliol kentėjusios minios
Užsidega širdise karštai
Troškimai kitokio gyvenimo, laimės,
Laisvės: tenoban ilgiau vergai!

„I kovą! Raudonas vėluos plavėsuoja,
Skardžiai karštai griebias už kovos!
Pirmyn, vyrai, sesers! eikime ir imkim,—
Linguoja, svira mūrai tamsos!“

M. S.

Reikaluose L.S.P.A.

Brooklyno, N. Y., 19-ta kuopa L.S.P.A. mėnesiniame susirinkime, 3 rugsėjo, apsvarsčiusi 4-tos Kuopos įnešimus, išreiškėme šio kias savo tame nuomones: 1) sulyg nutarymo Seimo, atskaitos tebuni garsinamos kas 3 mėnesiai; 2) Išrinkti presos komisiją pritariame, jeigu mūsų partijos pajėgos ant tiek įstengs; 3) Pritariame, kad „Kovą“ spaudint ankstesnėje sąvaitės dienoje; 4) sutinkame su paaiškinimu draugo Szirvydo, apie teįnykštės valstijos tiesas, dėlei kurių jis pasirašo išleistoju; 5) įnešimui pilnai pritariame; 6) paliekam be svarstymo, kadagi ir be to jau yra teip daroma.

Ant šio susirinkimo teipogi tapo pakeltas klausymas kas link padalinimo ir išsiuntinėjimo revoliucijinių aukų, per Centr. Kom. šelp. Revoliucijos. Po ilgų visapusių svarstymų visi sąnariai mus kuopos vienbalsiai ištarė neužsiganėdinimą pasielgimu Centr. Komiteto ir sykiu su vietiniu Brooklyno šelp. rev. Komitetu tapo nutarta užklausti per mus organą „Kovą“ visų kitų vietinių komitetų šelpimui revoliucijos, ir partijos kuopų, ar ištikrųjų užganėdintais buna tuom padalinimu. (Reikėję buvo parodyti priežastis, išvadinusias nepasikakinimą, kad paskiau ir kiti arba kitos kuopos žinotų kame yra L. R. S. K. A. klaidos. R.)

Ant šio susirinkimo prisirašė 1 naujas sąnarys ir išdan įplaukė \$ 8.15.

Kuopos sekretorius

J. Verbyla.

Scenos isz tragikomedijos: „Caras“.

II

Caro palociuje.

Caras (besirangdamas ant savo sosto) Perekime dabar prie apšnekėjimo viešpatystės reikalų. Ar yra kokie svarbesni pranešimai?

Kamarponis: Yra du: vienas nuo Juodųjų jurių eskadros admiralo Kruegerio, kitas nuo šarvuočiaus „Kunigaikščio Potiomkino“ komedanto.

Caras: Kas ten juose pranešama? Skaityk!

Kam. (didei nerimaudamas): Jūsų didybei... daug nesmagumų...

Caras: Žinau, žinau! Skaityk!

Kam. (skaito): „Admirolas Krueger siunčia carui visųpardoniausią sveikinimą. Tegyvuoja caras!“

Caras: Labai, labai malonu girdėti. Skaityk toliau!

Kam. (skaito): „Kunigaikštį Potiomkiną“ aš tik-tik nesugavau. Du sykiu kviečiau jį pasiduoti, bet jis nenorėjo, todėl aš, kaip oždentelmenas, turėjau ant toliau visus su juo santykius pertraukti“..

Caras (susigraudinęs): O, kokia prakilni admiralo širdis! Koks humaniškas karės vedimo budas!

Kam. (skaito toliau): „Sugrįžau atgal į Sevastopolį. Kiti vienok laivai buvo kitokios minties ir jie pasiliko prie „Potiomkino“. Visus rezervistus paleidau namo: juo mažiau turėsiu žmonių, juo mažiau jie galės šiaušti ir maištą kelti!“

Caras: Teisybė, šventa teisybė! Prisiekiu ant pavogtų nuo Kazanias Dievo Motinos deimantų: Kruegeris žino ką darąs! Puikiai!... Už admiralo nuopelnus apteiksiu žmones didelėmis mylistomis: apskelbsiu manifestą su dideliais prizadėjimais... prizadėsiu jiems... Kokia šiandien diena!

Kam.: Pėtnyčia.

Caras: Pėtnyčia... Ne, paikše, kelinta šiandien mėnesio diena?

Kam.: Dvidešimt-ketvirta.

Caras: Neuzmirškite apie sekančios ciosoriškos šventės iškilmes! — Skaityk ant-rajį pranešimą!

Kam. (skaito): „Rusijos budeli! Niekingas apgaudinėtoju žmonių!“

Caras (bailiai dairydamas): Palocius, rodos, tvirtai kareivių apsaugotas — a?! — Sakyk!!

Kam.: Pilnut-pilnai!

Caras: Pažiūrėk, ar nėra kokios bombos padėtos po sostu!

Kam. (apžiūrėjęs): Nematyti!

Caras: Tai skaityk toliau!

Kam. (skaito): „Persergiu tave, bude-li, idant jokių skerspainių ir kėblumų nė nebandytum man daryti. Gal manai, kad tokiame karštyje mėš maištą keliam vien savo priemnumui. pasilinksmimui?...“

Caras. (vis nerimaudamas): Teisybė... Szventa teisybė!...

Kam. (skaito toliau): „Sziuomi klausiam, ar tu ir visa likusioji tavo laivynės dalis, norite mums, ant galų-galo,

pasiduoti, ar ne!... Jei pasiduosi geru ju, palengvinsime tau baumę, arba ir visai nuo nubaudimo paliuosuosime!

Caras: Kamarponi, kaip manai? — Pasiduoti man, ar ne?

Kam.: Aš turiu čia tik urėdą, bet ne manyką!... (skaito toliau): „Jeigu nepasiduosi, tai karė bus neišvengiama. Visokią mintį apie susitaikymą mėš, iš principo, atmetame. Spręsk, todėl, juo veikiau. Tavo telegrafiškas atsakymas pasieks mus Feodosijoje.“

Kam. (dėdamas į šalį popierą): Galas. Caras (nublankęs): Rodosi... ir man!

„JUGEND“

KUR VAGIMS VIETA?

(Sapnas)

Tai buvo pats vidury sapno.

Sapnavau dangų. Petras labai buvo užimtas ištarymais japoniškų ir rusiškų žodžių, kuriuos reikėjo perskaityti nuo karės lauko pranešimuose. Jis turėjo labai daug darbo. Apart paprastos liubos prie vartų, jam reikėjo priimdinėti tuksantčiai šešėlių kritusių kareivių ir įvesti juos į dvasių pasvietį. Prie durių buvo didelis bruzdėjimas. Szventasis kareivių neklausinėjo, neegzaminavo, bet buriais talpino į vagonus ir siuntė juos geležinkeliais į visas dangų pusis.

Bet štai — karė aptilo, ir šventasis bis-kį tapė luosesnis. Jis tabalavo ant pirštų raktus, laukdamas progos pasiėvėryti ant kokio nelaukto, dangun netinkamo svečio. Tuomtarpu jis patėmijo slinkstancius artn tris šešėlius. Jis umai pasiputė, pritaisė rimtą ir rusčią išvaizdą, nes numanė, jog turės parodyti visą savo išmintį, visą vertybę savo pašaukimo, — nes mat pažino, kas per atveiai prisirtina. Buvo tai dvasės: Jono Smito, gero metodistų pamokslininko, Felleriaus, pirmo bilijonieriaus ir Evanso, vagies; — visi atsibaldėliai buvo amerikoniai.

Smitas, kaip arčiausias danginių pažįstamas, slinko prie auksinių vartų pirmiausiai, paskui jį sekė pridurę kiti du.

— Ko nori? — tarė šv. Petras.

— Aš gyvenau sulyg prisakymų — atsakė Smito dvasė — ir tikiuosi, kad man vieta bus dailiausioje dangaus apygardoje.

— Pasakyk man — klausė Szventasis — kas tu mislini yra reikalingiausiai dėlei įžengimo po dangaus skliautais!

Jonas Smitas atsakė: — Aš kenčiau kantriai visokius priepuolius; bndamas alkanas, keliau augštyn akis ir meldžiansi Dievopi; virpėdams nuo šalčio bučiavau akmenis ir visumet stengiausi išrodyti linksnum ir tenkinu savo padėjime; ne-

pašiau ant mano sunkaus gyvenimo, ir juo daugiau kenčiau tuo labiau garbinau Jį (dievą).

— Argi to Viešpats reikalavo nuo tavęs? — užklausk Petras.

— Aš nežinau. Man taip sakė jo tarnai, — atsakė Jonas.

— Taigi mat tu įtikėjai, kad Viešpats padarė tave ir duodamas tau norą valgyt, užgynė pasotint tavo pilvą; duodamas palinkimus smogėtis gamtos grožybėmis, jos palaimingumais, uždraudė prie to darsilytėti; ir tu įtikėjai kitų žmonių pasakoms, kad nereikia to vartoti, ko tavo kunas trokšta, idant tą atiduoti pasakoriams. Trumpai sakant, Jone, jeigu tu neturėjai ganėtinai proto naudotis visokiais gamtos gerumais, neturėjai ganėtinai drąsos tą viską imti į rankas, užganėdinti reikalus to kuno, kurį Dievas tau padarė ir suteikė jam tokius norus. — tu neėsi ir vertas augštesnių daiktų. Tu gyvenai tiesiog pačiame slėnyje paikių rojaus, bet — aš tau pasakau — kad mes neturime tokio kvailių rojaus. Tu gali sau grįžt ant žemės, ar kur nori dingt, bet čia tau vietos visiškai nėra. Pasitrauk į šalį ir mislyk, ką tu nori daryt.

Szešėlis Fellerio labai nudžiugo, girdejęs visą tą pašneką ir drąsiai prisitariant prie Petro.

— Na, o tu ko nori? — tarė Petras.

— Sprendžiant iš to visko, ką Tamis-ta pasakojai Smithui, aš esiu tinkamas į pačią priekinę sėdynę danguje, kadangi aš niekumet neįsiskolinau nė mano pilvui nė užpakaliui. Nieko jie nuo manęs neprašė, bet visko sočiai, per mano pastangas turėjo; ir taip išlepinęs savo kuną ant žemės, aš jaučiu, kad mano dvasė negali būti vietos kitur, kaip tik danguose.

— Naje. beveik gerai — tarė Szventasis. — Bet pavelyk man priminti tau, jog kadangi tu kuno nebeturi, nė bereikalauji ką penėt ir aprėdyt, tavo žemiški laimėjimai, čia danguje neturi jokios vertės. Tas tik nurodo tavo pobūdį. Mes gi čia turime nesuskaitytus rankius visokių brangių akmenų, kurių studijavimas suteikia mokintųjų protams maistą. Ar tu žinai ką apie juos?

— Teisybę sakant, nieko — atsakė bilijonierius. Aš taip sparčiai kroviau lobius, kad visai neturėjau laiko studijuoti apie jų mineralogišką vertybę, nors labai jusdavau prie to patraukimą. Matykit, aš tam darbu pasisamdydavau žmones ir aš jau gaudavau nuo to darbo tik pačius vaisius pavidale aukso. Ištikrųjų mano pažinėjimai gamtos moksluose baigiasi tik auksu ir veldavau tik kilnoti jo sulaistytus šmotukus.

— Gerai. Dabar tu, kur tik pasigrįž-

ti, visose linkmėse dangaus skliautų matai žyduojančias žvaigždes. Ką tu žinai apie jas?

— Nieko, nes aš atsisakiau mokėti ant observatorijos (namo, kur tyrinėja dangaus kunus), kadangi tame nemačiau sau skambančio pelno, ir velijau uždėti mokyklas, kur lavina paklusnius man tarnus.

— Mes turime danguose puikiausius chorus, — tarė Szventasis. — Ką tu žinai apie juos?

— Nieko. Aš galiu tik pasakyti Tami-stai tą, apie ką vargiai žinai, kad kiekviena mano gyvasties minuta buvo suvartota įgijimui materijališkų daiktų, ir jeigu kada nors aš panorėdavau pasilavinti ir patyrinėti apie grožybės prigimties ir apie jų šaltinius, aš niekad neradau laiko išdirbti ir išlavinti toj linkmėje mano sąmonę.

— Tokiu budu, — tarė Petras, — tu esi sau skolingas tiek pat, kaip ir Jonas Smitas, t. y. neužganėdinai savo prigimtų troškimų gyvendamas ten žemai. Tiesiog tu neesi tinkamas įgyti augštesnius išsiplėtojumus, nes neturi tam tinkamų ypatybių. Danguje yra vieta ne išklersiams fiziškiems sugedėjimams, bet tik tiems, kurie ant žemės bunant užganėdino visus savo, Dievo duotas troškinius. Tu teipgi eik sau paskui Smitą.

— Na, o ką aš galiu tau suteikti, Evane?

Evans buvo vagis ir jis pats tą gerai žinojo.

— Aš mislinu, kad geriausiai padarysi, jeigu manę nuėsi keplon (pragaran).

— Kodėl? — užklausk Szventasis.

— Kadangi aš esiu vagis.

Szventasis nusišypsojo.

— Aš mislinu, kad jūs ant žemės tikite į tą keplą. Bet papasakok, kas tau įdumė galvon tą mislį.

— Nagi mat — kalbėjo Evans, — tuli žmonės, panašūs Felleriui, turi neapmatomus ant žemės turtus, kuriuos sakosi jiems suteikęs Dievas. Bet aš ir didelės minios kitų to neturime. Ir kada mus prispiria badas, o nematome iš kur gaut pasotinimą savo alkio, tai mes imame slapčia nuo turčių, panašių Felleriui. Sztai dėlko aš esiu vagis ir užsipelniau ant keplos.

— Tu esi geras žmogus, Evane, — tarė Szventasis. — Tu esi toks, kuriems Dievas sutvėrė dangų. Jis suteikė žmonėms norą valgyt; jis davė pilvus, kad viską ant svieto galima būtų ragauti, viskuom smogėtis; jis teipgi aprupino prigimtį visokiais skanumais, kuriais galėtų žmogus užtenkiinti savo skonį. Tokia yra prigimties tiesa, kurią Dievas suteikė žmogui ir kurią pats žmogus turi suprasti, nereiki-

kalaudamas kitokių ištuokojimų. Kiekvienas žmogus, kurs neima savo dalies ten žemai, tiesiog yra kvailys. Eik šian po tiesiai. Čzia yra tau vieta, nes tu esi prigimties žmogus; tavo dvasė nėra sugedusi žemės dvokiu.

Evans įkėlė koją per dangaus vartus, bet dar atsigrįžęs, paklausė:

— Taigi keplos tad nėra?

— O, žinoma, kad yra, — atsakė Szventasis.

— Kas tad eina jon?

Szventasis nusišypsojo.

— Joje gyvena tie, kurie ją sutvėrė — kunigai.

Pagal Dundas Todd, Vargomatis.

Apyskaita L.S.P.A. Centralinio Išdo*).

Ineigos:

	Mėnesin.	Aukos
A. Akramavyčius, Dubois, Pa.	2.00	
Baltimorės „Liet. Mokslo dr-ės“ kp. per S.Vencių	16.00	
Chicago 4 kuopa per A. Balčiuną	5.15	
Spring Valley, Ill. k. per V. Burba	4.30	
J. Garmus, Bluefield, W. Va.	1.50	
Chicago 4-ta k.	1.05	
Rochester, N. Y. 7 k.	7.50	2.00
Dr. J. Želviene, Plymouth, Pa.	2.40	
P. Galskis, Chicago, Ill.	1.00	
J. Motesinas, St. Charles, Mich.	1.50	
M. ir A. Merkevyčiai, De Lancey, Pa.	2.40	
Wilkes Barre, 9 kp. per M. Padolskį	1.30	
J. Smailis, Brooklyn, N. Y.	1.00	
F. Masulevyčius, So. Bethlehem, Pa.	2.40	
Philadelphijos 1-ma k.	6.30	
G. Gaubas, Traverse City, Mich.	20	
Meriden, Conn. 16 k. per J. Janusevičių	2.00	
Cleveland, O., 3 k. per I. Lapinską	2.50	
A. Petrakis, Grand Rapids, Mich.	1.00	
Pittsb., Wilm. ir Allegh. k. per K. Kiršėną	3.55	
D. Kairys, Phil., Pa.	20	
New Britain, Ct. k. per S. Garkaucką	5.50	
Yonkers, N. Y. k. per M. Urboną	2.95	
Spring Valley, Ill. k. per J. Pieterį	1.20	
New Haven, Ct., k. per J. Vokietaitį	4.20	
Naugatuck, Ct. k. per B. Žitrij	3.20	
Collinsville, Ill. 18-ta k. per V. Raudonį	1.75	
M. Ročkus, Johnston City, Ill.	20	
New York, N. Y. k. per S. Gribaucką	5.00	
Scranton, Pa., k. per F. Živatkaucką	4.00	
F. Anulis, Springfield, Ohio	20	
G. Gaubas, Traverse City, Mich.	60	
Wilkes Barre, Pa. 9-ta k. per M. Padolskį	1.35	
J. Posesky, Lost Creek, Pa.	40	
Philad. 1 k. per T. Andzilaiteoną	2.80	
Springfield, O. 12 k. per K. Bielskį	1.40	
Chicago, Ill., 4 k. per A. Balčiuną	13.25	
Baltimore, Md. 14 k. per V. Česną	7.40	
Philad. 1 k. per A. Kvederą	1.75	
„Žirgvalkių D-6“ New Britain, Ct., per P. Antanaitį	4.00	
Meadville, Pa. 8 k. per J. Šeštoką	1.60	
New Britain, Ct. 5 k. per S. Garkaucką	4.40	
Baltimore, Md. k. per V. Česną	2.50	
Wilkes Barre, Pa., k. per M. Padolskį	1.40	
New Haven, Ct. k. per J. Vokietaitį	4.20	
Pittsb., Wilm. ir Alleg. k. per J. Kazlauską	9.20	
Meriden, Conn. 16 k. per J. Janusevičių	4.80	
	139.00	22.66
Viso		161.66
Nuo pirm. apysk. (žr. „K-s“ 7 n.) liko išde		71.59
Sudėjus		233.25

Iszlaidos:

Perduota „Kovos“ redakcijon	10.00
Perduota „Kovos“ redakcijon	25.00
Krasos, banko mainymai etc.	35
Krasos reikalai ir susirašinėjimai	10

* Pradedant nuo 21 geg., t. y. nuo mūsų Partijos I-ojo Seimo, įimant iki 31 rugpjūčio. Ineigos už Moteuno tiketus bus pagarsintos vėliau sykiu, atskiroj vietoj; čion jų visai nemaisome.

Apmokėta už 3 mėn. vedimą „Kovos“ reikalų	150.00
	185.45
Iplaukų	233.25
Išėigų	185.45
Paliėka	47.80
Liko „K-s“ redakcijoje [žr. „K-s“ 16 n.]	66.51
Viso LSPA. turto pinigais lieka	\$ 114.31

Centrallinis Komitetas.

Krasos dėžutė.

J.P.E. Vaideliotas Vaidinas.—Poemą: „Paklausa iš dangaus“ galima būtų sunaudoti, bet reikėtų dikčiai ją dar pertaisyti, ypač iš dialektiškosios ritmų pusės. Atidedam tą darbą iki parankios ir laisvos valandos. Tuometarpu Tamista bandykite lavintis parašinėdami mums trumpas elutes, kurias mes greitesniai galime suvartoti.
„Liet. L-čiul“.—Trūkstančius NN. apturėjome. Aėiu. Šelpjau laikraštis visgi nenuosekliai ateina. Malonėtum teipgi gauti ir „Liet. Laik. Lapelį“; „Kovos“ siųsime 2 eg. 3

APGARSINIMAI.

Adresai Centrališkojo Komiteto Liet. Soc. Par. Am.

Organizatorius: J. O. Szirvydas, 412 Siegel str. Philadelphia, Pa.
Sekretorius susinesizimų J. Baltruszaitis 224 E. Main str. Plymouth, Pa.
Sekretorius turtų S. Gribauckas 60 Dayton ave. Passaic, N. J.
Izsdininkas — Dr. J. Szliupas. 328 Federal str., Philad., Pa.
Knygininkas — K. Jonaitis. 1227 Kater str., Philad., Pa.

Susirinkimai.

Pittsburgo 6 ta kuopa LSPA. laikys susirinkimą 17 rugsėjo, 2° Cunningham svetainėje ant Bridge Sor.—Wilmerding ir Allegheny draugai teipgi teiksitės atsilankyti ir pakalbinti ateiti savo draugus, nes bus įvairių pasikalbėjimų mūsų reikaluose. Užprašo KOMITETAS.
Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus koždo mėnesio 2-trame utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Kliube, po No. 943 So. 2-nd Str.
Organizatorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.
Chicago, Ill. 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai laikomi paskutinėme nedėdienyje kiekvieno mėnesio Ažuko salėje:—3301 Auburn ave & kerte 33-th gatvės, 1-mą val. popiet.
Organizatorius J. Jančauskis, 95 Canalport ave.
Sekretorius, J. Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

ADRESAI KUOPU VIRSZININKU.

Norėdami įstoti į LSPA. arba gauti informacijas apie visus dalykus, lytinčiuos mūsų partijos ir mūsų literatūros, vientau čiai, kreipkitės kiekvienas prie savo apygardoj čsanėių mūsų tstovų. Čia žemiau paduodame jų adresus:

14 kuopa, V. P. Česna, 731 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
6 k. P. Kallius, 532 Ann Str., Allegheny, Pa.
25-tos, k. B. Žiurys, Bx. 371, Naugatuck, Conn.
18-tos k. V. J. Raudonius, Collinsville, Ill. P.O. Bx 205.

„KOVA“ galima gauti pirkt kas subata, pavieniais numeriais po 5 c., pas šiuos mūsų atstovus ir platintojus raštų:

A. Siderevyčius, 569 Hamilton str. CLEVELAND, O.
A. Žvinakevyčius, 40 E. Center str. SHENANDOAH, PA.
Fred. B. Vokietaitis, Box 672, SHELTON, Conn.
J. Petrikys, 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.
A. Stonelis, 24 West str. Newark, N.J.
M. J. Moteunas, 225 W. Pratt Str. BALTIMORE, Md.
M. Padolskis, 24 N. Empire Str. WILKES BARRE, Pa.
E. Froomes, 73 Grand Str., Sta. W — BROOKLYN, N. Y.
P. Kallius 532 Ann Str., ALLEGHENY, Pa.
M. A. Ignotas. 1028 So. 2-nd Str. PHILADELPHIA, Pa.
J. Miliauckas, 1702 Wharton Str., S.S. PITTSBURG, PA.
A. Žimontas, 3253 Morgan Str., CHICAGO, ILL.

VIENYBE LIETUVNINKU

Išleidžiamas nuo 1886 metu, kas sereda. Paduoda svarbias ir akyvas žinias iš Amerikos, Lietuvos ir viso pasaulio. Noredami dasiznoti apie dabartini padėjimą Lietuvoj užsirašykite „Vienybę Lietuvainku“.
Kaštuoja ant metu \$ 2.00 Adresuot reikia teip:
J. J. Paukštis, 224 E. Main Str. Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Savaitinis laikraštis, iszeina kas pėnnyčia Chicago, Ill. Prenumerata Suv. Valstijose, Kanadoje ir Meksike:

ant metu \$ 2.00.
ant pusės metu \$ 1.00

Europoje ir kitose viešpatystese:
ant metu \$ 3.00;
ant pusės metu \$ 1.50.

„Lietuvos“ Redakcijoje galima gauti visokių lietuviszkų ir lenkiszskų knygų; čzia yra didžiausia lietuviszka knyginyčia visoje Amerikoje. Teipgi „Lietuvos“ Redakcija parduoda szipkortes ant geriausių ir greičiausių laių ir siunczia pinigus į visas dalis svieto geriau ir greičiau kaip visi kiti. Su visais reikalais adresuokite teip:
A. Olszewskis, 924 33-rd Str. Chicago, Ill.

CARIŠKA MYLISTAI!

Dvigalve Rosijos hydra, paprastai caru vadinama, dave žmonem, išskiriant žydus, „liuosybę tikejimo“. Kas nori įgauti tikrą išmanymą, ką ta mylista reiškia, tegul skaito knyga—„KANKINTOJAI IR KANKINTINIAI UŽ MOKSLA“ parašyta Kunigo Vl. Dembskio; nes meginti sutaikint tuodu žodžiu, butu biauresniu juoku, negu kalbeti ape verdantį ledą, arba užšalusią liepsną. Knyga [190 ps] galima gauti tiktai pas autoriu:
Rev. V. Dembskis, 328 Federal Str. Philadelphia, Pa.
Knygos preke\$1.00.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su izstarymu kiekvieno žodžio lietuviszkai—sekaneziai: chair (czēr), kedė; face (fėis) veidas; village (vilidž), kaimas ir tt.
Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu —\$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,
Box 15, Station D.
New York City.

Mokslainė Dėl Visu

Neseniai atkeliausių iš seno kontro; angliškai, vokiškai ir lietuviškai, — skaityt, rašyt ir kalbėt. Bus paaiškinama kaip vartot kožną žodį pagal gramatikos, kuri pradės išeit 30-tą rugsėjo, kasnedėl po lekciją, knygos formoje ir kaštuos prenumerata iki 30 balandžio \$ 1.00.

Adrisas: J.J. Rickvich, 32 Grand str. Brooklyn, N. Y. [17—20]

TAI DAR GALIMA GAUT — TĄ — DIDELĮ PAVEIKSLĄ,

kurs labai žingeidus, pilnas svarbios mislies ir juokingumo; Pobiedonos'o misijos ir kaip Japonas Carui kailį engia! Su prisiuntimu tik už 10 c. stampoms, adresuojant:

J. NAUJOKAS,
Madison Sq. Sta. box 157.
New York City.

N. GZELEDINAS.

921 S. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

Saliunas

Gardųs ir szvieži gėrimai; puikus vynas, visokis sznapsas ir likeriai; skanus alutis. Pirmiausia lietuvių užėiga.

AR KRAUSTAISI KUR? eik pas

J. Jakszti

Jis tau perkraustys nors krasztan svieto, perveža formiczius, parduoda malkas; priima apsteliavimus žodžiu ar rasztu. Gyvena:

1331 So. Front Str., Philad. Pa.

PIRMOJI LIETUVISZKA

Mėsinyczia ir Grosernia.

S. ARBASZAUSKAS

1229 So. Second Str., Philad. Pa.

Keystone Teleph. Main 46-84 D.

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiauiliena, versziena, jautieną, avincziena, kumpiai szvieži ir rukių, visokios deszros; teipgi užlaikau miltus, cukrų, kavą, arbatą, surį, silkes ir viską, kas tik yra reikalinga žmogui dėl maisto, ir viskas pigiau, negu kur kitur.

VIENTAINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS
CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanųs szvieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likeriai; puikus cigarai.

400 Mechanic str., Camden, N. J.

Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A

PUIKIAUSIS LIETUVIŲ

SALIUNAS.

Kas sykį čion atsilankys, Tas niekad o nesigriaudys.
Mus Alutis, vynas gardžiausias,
Cigarai turkiški, geriusi.

Urta visi pas **Mik. Varvuolį!**

333 S. Howard str., arba kampas
Howard ir Conway, BALTIMORE, MD.

VISI BALTIMORES LIETUVIAI PAS

I. TRASZEWSKY!

kurs ką tik atidarė naują salioną po No. 105—107 W. Barre Str. Šaltas ir gardus alus: kad išsigeri, brolau, tai net per kulnis nudrožia—toks smagus! O tie jau cigarai, tai tik sakau jau—nesvietiška kvėpia. O vėla toks dailus pultebelis pasibovinėm! [12—15]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, ba-

liams, vestuvėms ir t. t.

pribuna bile valandoje —

Keystone Telephne

Main 48-42 D.

Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

GERIAUSIA APTIEKA. ZIONS PHARMACY

S. E. Cor. 3 čios ir Christian St., Philadelphia.

Gryni vaistai, nebrangios prekės ir saužiniszka patarimas visose szakos medicinos. Teipgi mes gelbstime visiems žmonem jieszkantiem sveikatos.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikieta

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4-tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkviečiame visus lietuvius mūsų vientaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEERYKŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

BUK ISZMINTINGAS!!!

SKAITYK

„Vadova in Sveikata“

Jei sergi, tad pirmiausia, kaip kreipsies prie daktaro; prisiųsdamas keletą stampų, reikalauk ir perskaityk su atyda knygą, parašytą Prof. Dr. E. C. Collins

„Vadovas į Sveikatą“

didelių 128 puslapių, su koleravotais paveikslais; perstatant visus organus ir slaptinas vidurines dalis žmogaus kūno subudavojimo, — ji naudinga sveikiems ir ligoniams.

Toj knygoj atrasi, gal tau dar nereikalingas daktaras, o jei jau be geros daktariškos pagalbos ir gerų vaistų, negali but išgydytas, tai per tą knygą, savo visas silpnybes ligos, kaip per veidrodi permatysi ir aiškiai galėsi žodžiu ar per laišką, savo tikrą ligą kaip ant delno išdėstyt, teip kad geras specialistas daktaras, pasiėventęs profesijai gydymo, tikrą pagalbą ir išgydymą suteiks.

Dr. E. C. Collins Medical Institute yra Speciališkasis daktaras visada ant kožnos ligos, ir visokas vyrų ir moterų ligas paprastas ir chroniškas su geriause pasekme gydo. — Dėl kožno apsiūpinto ligoms, Speciališkai vaistai tampa sutaisyti, po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E. C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th Str. New York City.

Offisas atdaras nuo 10 iki 5 po piet; pasilsio dienomis nuo 10 iki 1 p.p.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expelleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daiktai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuoraštų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam hijgijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviais.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisizneka lietuviškai. Pizios prekės.

B. RAMANAUSKAS.

938 So. 2-nd; Philad. Tel 65-15 D. Market

SALIUNAS.

Čia galima gauti išsigert skaniausių gerimų: šnapso, vyno, likerių, šviežio alucio ir tt. Kvėplanti cigaratų užkandžiai per dieną arit stalo.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bambridge Str., Philadelph., Pa.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus, visokias europėjiziskas szakuis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujų vyną, Pain expellerį, šviežias dielės. — Užkviečiame visus lietuvius lankytis į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

E. W. Giles.

APTIEKORIUS ANT KAMPO 2-nd ir FEDERAL

Trinerio Kartusis Vynas	1.00
Severos Balsamas	50
Severos Pilvo Bitersas	1.00

Receptus sutaiso ant visokių kainų dieną ir naktį

DR. A. L. GRAICZUNAS,

3202 So. Halsted St. cor. 32-nd Street,
Chicago, Ill.

Jeigu sergi, n'eik pas svetimtautį daktarą, su kuriuom negal susikalbėti, bet pasitelrauk apie Daktarą A. L. Graičūną. Jeigu negali pats atelt į Daktaro Offisą, pasišauk į savo namus per telefoną Yards 7399 arba 709 Yards, o jeigu pertoli gyvenai, rašyk laišką su aprašymu savo ligos. Daktaras A. L. Graičūnas gydo visokias ligas be skirtumo — vyrų, moterų ir vaikų, o ypatingai paslaptas ir limpančias ligas. Taių ypatos įpuolę į panašias ligas, privalo greičiausiai kreiptis pas Dr. A. L. Graičūną, o taps išgydytas. Atsišaukit po šiuo adresu: — Dr. A. L. GRAICZUNAS, 3202 So. Halsted, Chicago, Ill. (10—13)

TEMYKIT DARBININKAI!

VINCAS NEMURA laiko SALIUNA po
No. 215 S. Sharp str., Baltimore, Md.

Ten rusit geriausių ir gurdžiausių gerimų ir šėip jau visokiam reikale žmogui duoda rodą, nes yra tikras lietuvis ir darbininkas.